

**ДЎСТЛИК ТУМАНЛАРАРО ИҚТИСОДИЙ СУДИНИНГ
А Ж Р И М И**

(даъвони кўрмасдан қолдириш тўғрисида)

Дўстлик шаҳри

2023 йил 26 октябрь

Дўстлик туманлараро иқтисодий судининг судьяси И.Қурбанов раислигида, судья ёрдамчиси А.Розматовнинг котиблигида, даъвогар SANGZOR TEKSTIL масъулияти чекланган жамияти манфаатида Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Жиззах вилоят ҳудудий бошқармасининг жавобгар Мархабо 1992 фермер хўжалигидан 2.526.149 сўм асосий қарзни ундириш тўғрисидаги даъво аризаси юзасидан қўзғатилган иқтисодий ишни тарафлардан: даъвогар вакили А.Маматов ва А.Мирзаев (ишончнома асосида)ларнинг иштирокида суднинг биносида очиқ суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

а н и қ л а д и:

Даъвогар SANGZOR TEKSTIL масъулияти чекланган жамияти манфаатида Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Жиззах вилоят ҳудудий бошқармаси судга даъво ариза билан мурожаат қилиб, жавобгар Мархабо 1992 фермер хўжалигидан 2.526.149 сўм асосий қарзни ундиришни сўраган.

Даъво аризасида Палата мазкур иқтисодий ишни ўзининг вакили иштирокисиз кўришни сўраган.

Суд мажлисида иштирок этган даъвогар вакили судга даъводан тўлиқ воз кечиш ҳақида ариза тақдим қилиб, даъводан тўлиқ воз кечишини билдириб, уни қабул қилишни сўради.

Жавобгар суд муҳокамасининг вақти ва жойи тўғрисида тегишли тарзда хабардор қилинган бўлса-да, суд мажлисида иштирок этмади, даъво талаблари юзасидан ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирмади.

Суд, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 170-моддаси 3-қисмига асосан ишни Палата ва жавобгар вакиллари иштирокисиз кўриб чиқишни лозим деб топди.

Суд ишда иштирок этувчи даъвогар вакилининг тушунтиришларини тинглаб, иш ҳужжатларини ўрганиб чиқиб, қуйидагиларга кўра даъводан тўлиқ воз кечиш тўғрисидаги аризани қаноатлантиришни, яъни даъвогарнинг даъводан тўлиқ воз кечишни қабул қилишни ҳамда даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни лозим топади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 157-моддасига кўра, даъвогар ишни биринчи инстанция судида кўриш чоғида ишнинг мазмунан кўрилиши якуни бўйича чиқариладиган суд ҳужжати қабул қилингунига қадар даъвонинг асосини ёки предметини ўзгартиришга, даъво талабларининг миқдорини кўпайтиришга ёки камайитиришга ҳақли.

Даъвогар ишни ҳар қандай инстанция судида кўришда тегишли суд инстанциясида ишни кўриш якуни бўйича чиқариладиган суд ҳужжати қабул қилингунига қадар даъводан тўлиқ ёки қисман воз кечишга ҳақли.

Суд даъвонинг асоси ва предмети бир вақтда ўзгартирилишини қабул қилмайди. Суд даъводан воз кечишни, даъво талаблари миқдорини камайтиришни ҳам, агар бу қонунчиликка зид бўлса ёки бошқа шахсларнинг ҳуқуқлари ва қонун билан қўриқланадиган манфаатларини бузса, қабул қилмайди. Бундай ҳолларда суд ишни мазмунан кўради.

Даъвонинг асосини ёки предметини ўзгартиришни, даъво талаблари миқдорини кўпайтиришни ёки камайтиришни, даъвогарнинг даъводан тўлиқ ёки қисман воз кечишини қабул қилиш ҳақида ёхуд қабул қилишни рад этиш тўғрисида ажрим чиқарилади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107-моддаси биринчи қисми 8-бандига кўра, даъвогарнинг манфаатларини кўзлаб прокурор, давлат органи ва бошқа шахс томонидан тақдим этилган даъводан даъвогар воз кечган бўлса даъво аризаси кўрмасдан қолдирилади.

Шу боис, суд даъвогарнинг даъводан воз кечиш тўғрисидаги аризасини қаноатлантиришни ва даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни лозим топади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 118-моддаси биринчи қисмига кўра, суд ҳаражатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари миқдорига мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилади.

Юқоридагиларга кўра, суд иш ҳужжатларини тўлиқ ўрганиб, уларга тегишли ҳуқуқий баҳо бериб, даъвогарнинг даъводан тўлиқ воз кечиш ҳақидаги аризасини қаноатлантиришни, ишни кўриш билан боғлиқ суд ҳаражатларини, яъни олдиндан тўланган 33.000 сўм почта ҳаражати даъвогар зиммасида қолдириб, давлат божини даъвогардан ундиришни лозим топди.

Юқоридагиларга кўра, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 118, 176, 179, 180 ва 186-моддаларини қўллаб, суд

а ж р и м   қ и л д и:

Даъвогар SANGZOR TEKSTIL масъулияти чекланган жамияти манфаатида Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Жиззах вилоят ҳудудий бошқармасининг жавобгар Мархабо 1992 фермер хўжалигидан 2.526.149 сўм асосий қарзни ундириш тўғрисидаги даъво аризаси юзасидан даъвогарнинг даъводан тўлиқ воз кечиш тўғрисидаги аризаси қаноатлантирилсин.

Даъво аризаси кўрмасдан қолдирилсин.

Ишни кўриш билан боғлиқ олдиндан тўланган 33.000 сўм почта ҳаражати даъвогар SANGZOR TEKSTIL масъулияти чекланган жамияти зиммасида қолдирилсин.

Даъвогар SANGZOR TEKSTIL масъулияти чекланган жамияти ҳисобидан Республика бюджетига 330.000 сўм давлат божи ундирилсин.

Ажрим устидан шикоят бериш (протест келтириш) мумкин.

Раислик қилувчи, судья

И.Курбанов

